

IZLAZI SVAKE SUBOTE

У Е Ж

БРОЈ 473

БЕОГРАД, 24 ЈУЛИ 1948

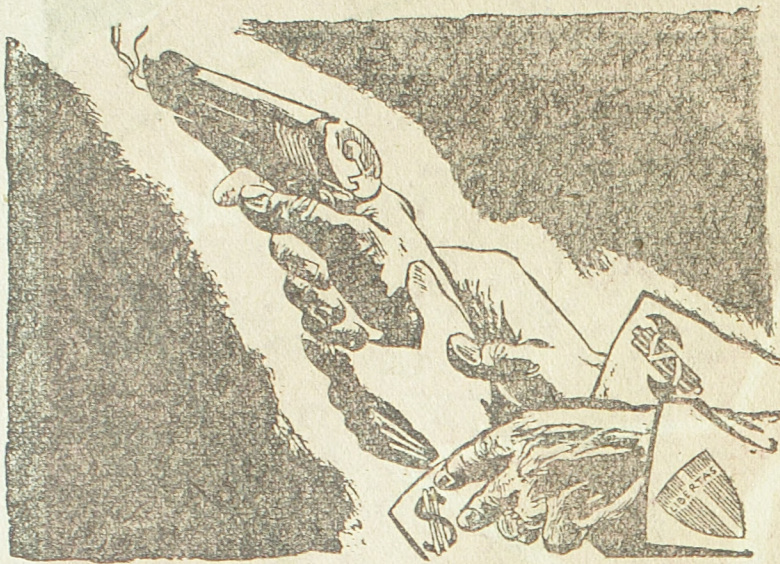
3 DINARA

УМКУД

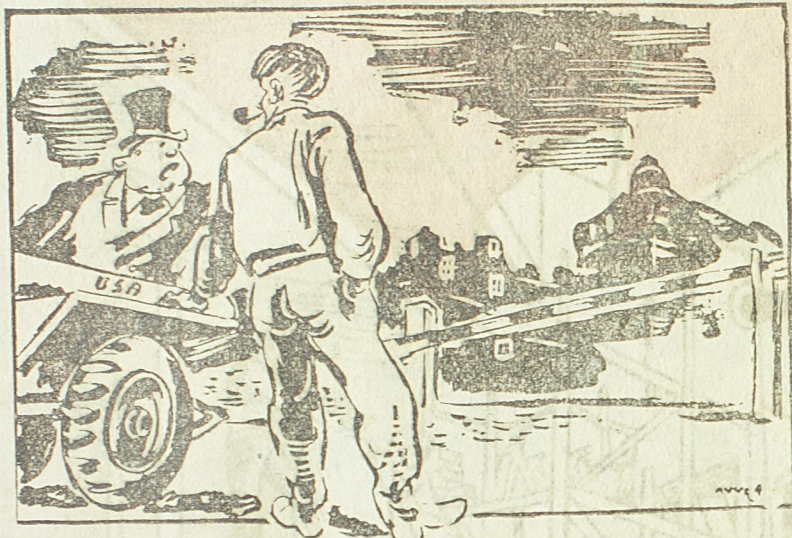

ПОЗДРАВЉАМО
У КОНГРЕС
РАДНИМ
ПОБЕДАМА

SLIJEPO ORUŽJE (ILI KO JE PUCAO NA TOLJATIJA)

Juriš na Berlin

— Nisu nikakvi džentlmeni! Mi se nijesmo miješali kad su oni zauzimali Berlin, a oni se miješaju kad bismo mi htjeli da ga zauzmemo...

KROZ CIO SVIJET

IZVJEŠTAJ SA BOJIŠTA

Arapsko-jevrejski rat u Palestini je obustavljen. Anglo-američki rat za Palestinu nastavlja se nesmanjenom žestinom.

STRUČNJAK

Amerikanci su povukli Grisvolda iz Grčke i na njegovo mjesto postavili Henri Grejdija, bivšeg ambasadora u Indiji. Smatra se da će Grejdi umjeti mnogo bolje da upravlja Grčkom, pošto je u Indiji do tančina upoznao sistem kolonijalne vladavine.

OBEZBLJEĐEN OSTANAK

Atinska „vlada“ je uputila Americi posljednje vapaje da se u Grčku upute američke vojne trupe, s tim da te trupe ostanu stalno u Grčkoj. Sa strane Demokratske armije stigle su potvrde da će veliki broj ovih vojnika, ako dođu, zaista vječno ostanu u zemlji.

Američki način života

DVA ČIKASKA gangstera šetaju obalom jezera Mičigen. — Gle — kaže jedan — na ovoj tabli piše da onaj ko izvuče davljenika, dobija deset dolara nagrade.

— Pa?

— Ti bi mogao da skočiš u vodu, ja ću te izvući, pa ćemo podijeliti dolare.

— Olrajt!

U sljedećem trenutku skoči gangster u vodu i počeo da doziva upomoć, ali se onaj drugi ne miče.

— Izvući me, — dere se davljenik — ne znam da plivam... šta čekaš?!

— U međuvremenu sam do kraja pročitao tablu i tamo piše da onaj ko izvuče leš dobija dvadeset dolara!

OPŠTE OČAJANJE

„Njujork herald tribjun“ piše da je isticanje Trumana za kandidata Demokratske stranke na pretstojećim predsjedničkim izborima „gest očajanja“. Truman pokazuje isto tako znake dubokog očajanja, jer su njegovi izgledi, i onako očajni.

KOMPLETIRANJE

Odlukom austrijske vlade 12.000 raseljenih lica dobiće austrijsko državljanstvo. Kako se među ovima nalazi veliki broj ratnih zločinaca, to je ova odluka izazvala ogorčenje demokratskih masa. Vlada, sa svoje strane, uvjerava da davanje državljanstva ovim zločincima nije nikakav prekršaj, pošto u Austriji ima toliko ratnih zločinaca da se ovi novi neće skoro ni primijetiti.

NA OPŠTE ZADOVOLJSTVO

U Berlinu je potpisan bilateralni sporazum o Maršalovom planu između zapadnih zona Njemačke i SAD. Za zapadne zone Njemačke ugovor je potpisao američki vojni guverner, a za SAD politički savjetnik američke vojne uprave u Njemačkoj.

Američki predstavnik Nemačke i američki predstavnik Amerike veoma su zadovoljni uslovima ugovora.

SREĆNA ZEMLJA

Usljed američke „pomoći“ mnogobrojne italijanske fabrike bile su primorane da obustave rad. Zbog toga je nastala velika nezaposlenost. Pretposljednji zvanični izvještaj objavljuje da je ostalo bez posla 800.000 radnika, a po posljednjem izvještaju ovaj broj se popeo na 1.400.000. Amerikanci, međutim, ne vide u tome nikakvo zlo.

— Vidite — izjavljuju oni — kako je srećna zemlja koja prima našu pomoć: tu gotovo niko ništa ne radi!

AMERIKANIZACIJA

Paša i Bejova

— Jes, ja sam Džimi — reče biznismen koga su u tom času uveli u kabinet Frajer-paše.

Frajer-paša je sedeo zavaljen u dubokoj fotelji, igrajući se zlatnom olovkom. Noge, po američki, digao je na sto.

— Ol rajt, Hau—du—ju—du? A ko te posla? — upita paša.

— Poslao me je ujka Forestal za savjetnika...

— Ol rajt! A dolari?

— Donio sam.

— Vi ste sjajni. Izvol'ite sjesti.

★

Američko poslanstvo ima sva odjeljenja koja su potrebna Frajer-paši, pa odgovarajući savjetnici upućuju ministre paše i bejove u antikomunističku djelatnost i tako dalje. Tu su upoznali Džimija sa kartotekom, u kojoj je između ostalog stajalo:

„Frajer-paša — trideset godina, čorav u jedno oko. Strastan kockar, voli noćni život, ljubi Ameriku, Amerikance i Amerikanke. Mnogo poštuje Trumana lično, ima 40.000 hektara zemlje. Održavao vezu za vrijeme rata sa Hitlerom i Musolinijem. Pošten avanturista...“

„Favzi al Kaugdži, oženjen Njemicom, nacista do srži. Cio rat proveo kod Hitlera...“

„Emin al Huseini, po zanimanju jerusalimski muftija, išao na čabu kod Hitlera za vrijeme rata, organizovao SS-trupe...“

„Ali Maher-paša, takođe dobar nacista. U toku rata bio predsjednik vlade u Egiptu. Veliki maher za sve...“

„Azam-paša, lični Bevinov prijatelj, ministar u vladi Ali Maher-paše, sekretar Arapske lige

na kursu kod Hitlera. Danas dobar zapadni demokrata. Poslije rata posjetio Ameriku radi prijema instrukcija...“

„Sejh Hasan al Bana, jedini šejh koji se ozbiljno bavi špijunazom. Radi za K.V.D. (ko više da). U dobrim vezama sa šefom Intelidžens Servisa za Srednji Istok brigadirom Klejtonom, fašista britansko-američkog tipa...“

„Emir Abdulah, uzorni tip kralja britanske produkcije, starog modela, ljubitelj zlatnih funti...“

Džimi odmah, kao praktičan

Amerikanac Trumanovog tipa, maršal-planske serije, izvuče praktične zaključke.

— Ol rajt, ima dobrih nacista; može da se radi...

★

Uveče su Frajer-paši rekli njegovi čatibi i haznadari da će oko ponoći i njegova država krenuti u rat na Jevreje.

— Da li je Azam-paša uredio sve kako treba?

— Jeste, vaša premudrosti, sve je udešeno sa Abdulahom i sa onim Džon Glab-pašom...

— Abdulah! Koji Abdulah? — nakostriješi se Frajer-paša.

— Pa onaj kralj od Transjordanije.

— Pih, kakav kralj? To je običan engleski potrčko... Zovite mi odmah Džimija, moram da se posavjetujem...

★

Džimi uskoro dođe.

— Slušaj, Džimi — veli mu Frajer-paša — šta ti misliš o onom Abdulahu? Da ne zadrži on čitavu Palestinu za sebe i svoje gazde?

Džimi sa urođenom hladnokrvnošću objasni Frajer-paši situaciju. Abdulahov gazda je jedan džentlmen, a taj džentlmen nije uopšte svoj gazda pošto mu je gazda drugi džentlmen.

po naređenju angloameričkih trustova, potpuno pouzdan...“

„Ahmed Husein, šef fašističke partije Egipta britanskog tipa. U toku rata poslušan nacista, bio

Povreda nadležnosti

Vlada SAD zabranila je rad Komitetu za pomoć Jugoslaviji.

— Reda mora da bude! Zna se ko je tu da daje pomoć evropskim zemljama.

Prema tome, svi će oni na kraju igrati prema američkom džezu...

Frajer-paša se smiri, pa postavi drugo pitanje:

— Meni rekoše da večeras moja država kreće u rat. Kako je s oružjem?

— Stanje je odlično, — odgovori Džimi. — Naš Džonson Automatik, naš Rejnolds, naš novi tip topa biće isprobani u Palestini. Dalje, devetnaestog aprila stigao je naš brod „Oksford“ u Bejrut, pun oružja. U Kairo smo poslali 260 kamiona i 150 aviona. Ostalo će dati Bevin...

— U redu. Ali samo ja ne znam kako ćemo s tim Bevinom. On je kao neki socijalista. Ja sam ga se nekad bojavao dok mi nije Cerčil kazao: „Sire, s Bevinom možeš kao sa mnorn... On nije lord, ali je bolji od svakog lorda...“ Šta veliš na to, Džimi?

— Jes, tačno je. Bevin je dobar momak, poslušan, pravilno shvata dolare, mrzi narod i obratno, dakle, potpuno nam odgovara. A što se tiče Abdulaha, ne brini. Abdulah nije jedini kralj koji mora da nas sluša.

★

U ponoć te večeri, u baru „Kralj nafte“ susreo se Frajer-paša sa lordom Kingsvudom.

— Ekselencijo, ovog sekunda su vaše trupe otpočele operacije u Palestini...

— Moje trupe ili vaše trupe — svejedno — snishodljivo potvrdi Frajer-paša.

— Da, naše zajedničke trupe, operacije, oružje, piloti, Spitfajeri, instruktori i ostalo. Eto, vi ćete da ratujete a mi ćemo iz zahvalnosti da vas koloniziramo i amerikaniziramo.

Husein al Muraeb

TRIZONSKIE REFORME

Nova marka prispjela je uz Ujkinu vizu, Nov svijet joj pride daje besposlicu, krizu.

UNILATERALNI BIZNES

Kad ugovor, negde tamo, zaključuju strane dve — jedna od njih daje samo, druga vešto grabi sve.

NOVA EPIKA

U epove spada nove palestinski spjev: pjevanje se prvo zove — petrolejska č'jev.

U IZDANJU HUMORISTIČKE BIBLIOTEKE JEZA

Izašla je iz štampe: **AUTOBIOGRAFIJA** od Branislava Đ. Nušića u redakciji

Đure Gavele. Ilustracije i naslovna strana Dragana Savića.

I u ovom djelu nalazimo našeg omiljenog Nušića pisca bogate mašte, sjajne invencije i oštih zapažanja, sa njegovim nestašnim humorom koji nas umije da na svoj neodoljiv način nasmiče.

Cijena: broširano 48 dinara povezano: 56 dinara (štampano ćirilicom i latinicom).

Od ranije štampanih humoristično-satiričnih djela mogu se poručiti sljedeća:

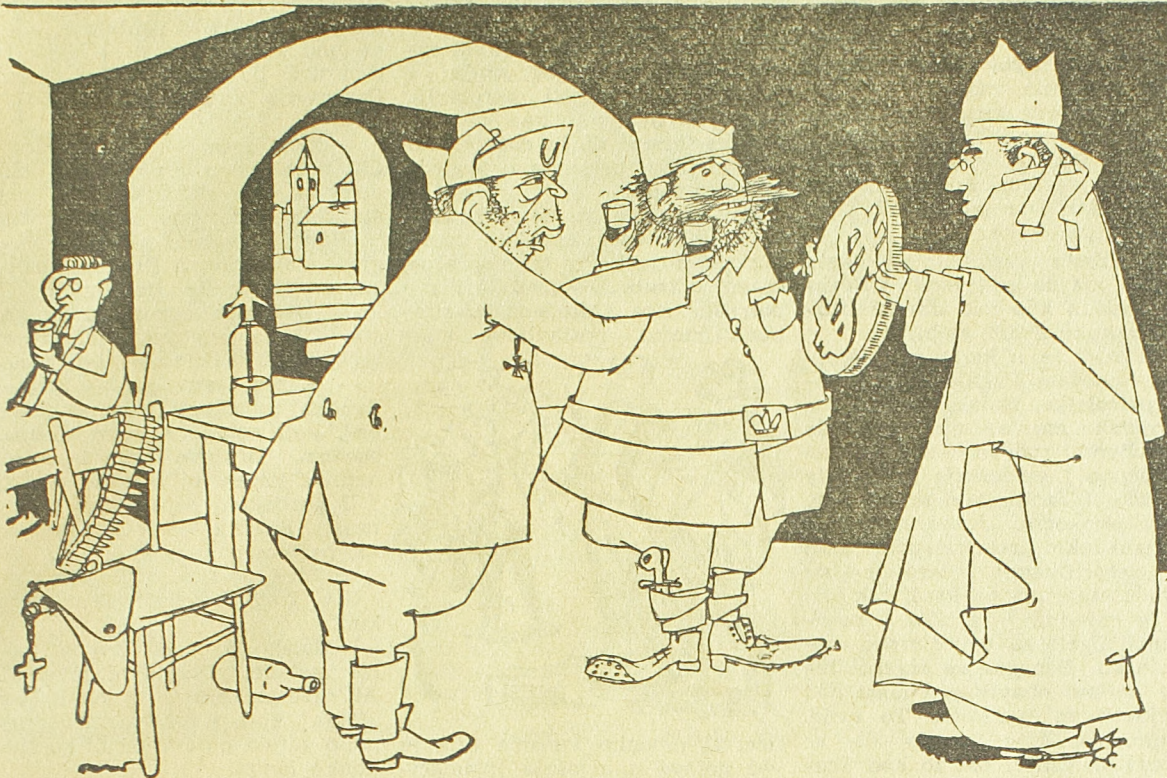
Branko Čopić: Sveti magarac i druge priče (ćirilicom). Cijena 20 dinara.

Sve su knjige štampane ćirilicom i latinicom.

Knjižarima rabat 20%. Knjige se šalju samo na doplatu — povuku. Porudžbine prima Administracija „Ježa“, Teraznje 31, telefon 28-451.

U četničko-ustaškoj vrhovnoj komandi *Sitne*

KIRUPNICE

— Zakunite se da ćete u ovom znaku produžiti zajednički put.

Blagotvorne posljedice — Maršalove „pomoći“

PRVI transporti američke pomoći razbili su i posljednje sumnje u korisnost i blagotvornost Maršalovog plana.

Austrija, na primjer, zahvaljujući tome planu, uspješno je riješila pitanje sirovina za svoju industriju gvožđa, i pošto se poslatih 1.000 džipova, mogu idealno upotrebiti kao staro gvožđe.

Što se tiče ishrane, i to je pitanje Maršalov plan riješio na vrlo radikalna način: prehranbenih artikala šalje se toliko da se uopšte ne mogu jesti — zbog nesvarljivosti. Pa čak i velike količine raznih boja, koje je Austrija dobila kao prvu i preku pomoć za podizanje svoje privrede, nisu još utrošene, ma da se u toj zemlji mnogo traže, s obzirom na veliku potrebu prefarbavanja. Pojedinci tvrde da su boje i pored velike tražnje, ostale neupotrebljene, prosto zato što su neupotreb-

ljive — to izgleda malo čudno, jer cio svijet vidi da su Amerikanci tim istim bojama savršeno prefarbali samu Austriju.

Isto tako i Francuska je na najboljem putu da pomoću Maršalovog plana riješi pitanje svoje pamučne industrije. To pitanje uskoro neće uopšte postojati, kao što neće posto-

jati ni francuska pamučna industrija. Amerikanci su riješili da i tu brigu prebace na svoja pleća, odnosno na svoje fabrike. A stvarno, i šta će Francuzima da se, pored problema nezaposlenosti, natežu još i sa problemom svoje pamučne industrije — kad ionako nemaju dovoljno pamuka?

Poslije ovako ubjedljivih dokaza i čoravi mogu vidjeti da je Maršalov plan stvarno vrlo koristan — za Amerikance.

Još nešto o Maršalovoj „pomoći“

Pripovijeda se kako je nekakome čovjeku sin kazao da im je vuk izio kobilu, a otac mu rekne:

— Ne govori na sva usta.

Onda sin metnuvši na po usta tri prsta:

— Bogme i ždrijebe.

KAKO SU NASTALE „SRODNE DUŠE“ NA ZAPADU

Nekakav ništavac rišćanin poturčio se bio, a njegov susjed Turčin za podrugati se jednome drugome rišćaninu da se ovaj poturčio, reče mu:

— Poturči se i ti! Vidiš kako se ovaj poturčio (pokazujući na nj prstom).

A ovi pogleda na oba pak reče:

— Čuj me! Otkini u nas psu uvo, pa ga zovu kudrov, a otkini mu rep, zovu ga kusov, no pas ter pas, sve jedno ime.

Pribilježio Jež Karadžić

POD VATIKANSKIM ARKADAMA

— Prečasn, u Zagrebu je utvrđeno vaše saučesništvo.
— Kako smiju da otkrivaju svete tajne?

RADILI Anka Todorović, Marija Drk i Vlada Antonijević oko mašina u svome preduzeću, i jednog dana primijeti neko od njih:

— Ovo ulje nešto kaplje!

— Pa ono mora malčice da kaplje. Ali, stvarno da udesimo nekako da ne ide u štetu?

— A šta misliš, ako neko kaže: Manite čorava posla — i dosada je kapalo, pa nije nastupio nikakav potop.

— Ama, ipak mi da pokušamo — pa šta ispadne!

I podmetnu oni kanticu, tek probe radi. Kad ono, za neki dan, kantica puna. Angažuju onda jednu oveću kantu, ali se uskoro ispostavi da bi trebalo jedno čitavo bure. Iz kante u kantu, iz kante u bure, pa se za nekoliko mjeseci utvrdilo da bi tu i cisterna mogla da se napuni.

Petru Pećancu, opet, dojadili otpaci. Sjekao on metalni materijal nožem, a ovaj, misliš, ne može tanji biti: svega dva milimetra. I, naravno, gdje god ga prevuče, nož siječe bez greške, a pritom vadi, tačno kao sat, dva milimetra materijala — otpadak.

— Bogme, ovi otpaci mnogo široki — kaže Petar jednog dana.

— Kako široki? — čude se. Pa to su milimetri! Gdje ćeš s milimetrima petljati. Uostalom, probaj, pa ćeš vidjeti: pipavo je to.

A Petar lijepo uzme nož od pola milimetra, pa udri s njim. Ono,

i prije su bili otpaci mali, ali sad se skoro i ne vide: pola milimetra — ehej! Ali onaj milimetar i po ostaje. A tu je zec: materijal se siječe, dani se kotrljaju, a kad se na kraju mjeseca uzme olovka pa sabere i pomnoži, eto ti 120 metara uštedenog materijala.

Ni Alojz Premović nije sjedio skrštenih ruku. U njegovom odjeljenju sve je blještalo od električne svjetlosti. I gore, i okolo, i naokolo — veće i manje sijalice, a na svakoj mašini još po jedna. Blješti odjeljenje, kao da tu ordinira neki ljekar-okultista, koji je pripremio salu za opite s kratkovidima.

A Alojz će tek jednom prihkom:

— Ma, vidite li, ljudi, one šare na tavanici?

— Vidimo — kažu.

— A kome je potrebno da ih vidi? Svako gleda svoju mašinu, a tu već postoji posebna sijalica.

— Tačno, ali elektrika nije skupa! Šta to kome smeta?

To zaista nije smetalo nikome, već samo — proizvodnim troškovima: vidljivost šara na tavanici iznosila je dvadeset posto od svih izdataka za osvjetljenje. Ali — Alojz im je doskočio.

A koliko još ima takvih stvarčica! Sitnica, sitnica a kad se bolje zagleda — krupnica. Samo treba neko pažljivo oko, a ono se ponegdje još nije našlo.

R. S.

Šta sve ljudi ne izmišljaju...

RACIONALIZATORI i novatori — vraški su to ljudi. Čas izmisle neki djelić na mašini — samo jedno dugmence, tek toliko da se proizvodnja ubrza, čas opet nov metod zidanja, čas neku specijalnu iglu za plečeće mašine, pa rad s dvije bušilice, pa automat ko kvačilo i vazdan sličnih drangulija. Otkrivaju, takoreći, trista raznih čuda, pa uzgred otkrili kako neki inženjeri koji su zaduženi po sektoru ispitivanja pronalazaka otežu stvar u nedogled.

Ne bi moglo da se kaže da su i ti inženjeri svi isti. Naprotiv. Ima ih koji stvari obavljaju hitno i na vrijeme, ali ima jedan manji broj koji nikako ne može da se pomiri s tim da jedan radnik treba da mu soli pamet nekim svojim izmišljotinama.

Ovi drugi su u manjini, ali smatraju da su u pravu. Zamislite, molim vas, zar to nije da čovjek prosto pobjesni kad mu dođe predmet sa objašnjenjem da je jedan običan radnik otkrio način kako se pravi tamo neka burgija. To jest prava burgija za bušenje željezničkih pragova koje nema u našoj zemlji. I sad jedan takav inženjer nema druga posla nego da se mlati s tuđim burgijama! Pa bar da je taj radnik što je pronašao neku sitnicu obrazložio svoj izum svim potrebnim tehničkim finesama i proračunao u najmanju ruku do stotih dijelova, ako ne do hiljaditih, nego tek sjedne i napiše: „Pronašao sam to i to, a vi izvolite vidjeti da li valja ili ne“ A drug inženjer je morao da svrši i gimnaziju i tehnički fakultet. Pa tu su bili i seminari: vježbe, i praksa. Čitav, dakle, niz paklenog mučenja dok se nije došlo do uhljebija. I taman se nađe zaposlenje, pa da se malčice dušom dane, kad — dede sad lupaj glavu s izumom nekog radnika, koji možda nije pošteno završio ni osnovnu školu. Prosto čovjek da se čuđom načudi kako se takvi ljudi uopšte upuštaju u tako šta da pronalaze i izmišljaju. Kao da su inženjeri.

Usto još treba imati na umu da dobar dio tih stvari već postoji u inostranstvu. Zar moramo baš i mi da ih pravimo? Zar nije lakše presaviti tabak, pa poručiti iz inostranstva.

Doduše mora se priznati da ima nekih stvari kojih nema još ni u inostranstvu, kao recimo automatsko kvačilo za željezničke vagone, što ga je izmislio neki badavadžija Šehić iz Sarajeva.

Ali, čim ga nema inostranstvo, znači nije ni potrebno to kvačilo. A što je najinteresantnije to je kvačilo za vozove uzanog kolosjeka! Da je bar za široki kolosjek pa djene-djene, ali za uzani! E, pa to se ne isplati. Što ti, bato, kad si majstor nisi izmislio kvačilo za široki kolosjek? Osim toga ima još jedan važan razlog koji govori protiv tog kvačila. To je da su vozovi išli i do sada bez njega, pa nikom ništa. Nego, eto, ima ljudi koji nemaju druga posla pa samo izmišljaju. Daju inženjerima posla. Taj isti Šehić, s tim prokletim kvačilom, obija pragove raznih generalnih i drugih direkcija već tri godine. Valjda hoće da bude slavan, ili — koji mu je đavo! On je izgubio iz vida da je uobičajeno da se postaje slavan tek poslije smrti. Šta su tri godine prema vječnosti? Možda će taj Šehić da živi još pedesetak godina. Pa što je onda zapeo? Doći će red i na njega. Ovoga puta neka prođe voz i bez njegovog kvačila.

NAJMILIJEG GOSTA...

Austrija je prinuđena da troši milione za izdržavanje „raseljenih lica“.

— Mnogo me košta ova ljubav.

GREŠKA u NOVINAMA

SICUŠAN, suvonjav, malčice šepav, ali živahan, ustrčan i skakutav, učitelj Bočko obično se nalazio tu kad stižu paketi novina. Ovoga puta, čim vide knjižara da unosi nove svežnjeve, brzim, spretnim pokretom pomaže mu da ih razvije. Dohvati odmah jedan broj „Dnevnika“. Na širokim novinama ogromno narastoše i inače krupne plave oči.

Spečeno Bočkovo lice sve se blišta. Dopis o elektrifikaciji Varošice, njegov rođeni dopis, izišao je, i to lepo, ugledno, prelomljen na dva stupca.

— Koliko je stilgo? — zapita Bočko usnama koje trepte.

— Stotinu... Otkud sam znao? — izvinjavajući se odvratit knjižar.

Bočko se udari šakom po kolenu:

— Hiljadu si mogao da prodaš. Ne čekajući da mu se objasnjava kako u Varošici ima svega hiljadu pet stotina žitelja, u računavajući i decu u kolevcu, on dohvati broj i, da stigne pre prodavca, otperja do kancelarije Mesnog narodnog odbora.

Kovač Branko, prvi potpredsednik, snažan, mišićav čovek, kako pogleda dopis poskoči kao oparen, tako da zvečnuše okna na obližnjem prozoru. Brzo se tu stvorio i predsednik Janko. Obojica se nadneli nad novine, pa se i oni udaraju šakom po čakširama. Velike Bočkove oči još više narastoše i, onako ogromne, ostadoše da nad novinama lebde kao sveti dusi. U „Dnevniku“ piše: „Na dan 10 jula Varošica će već imati elektriku“. A trebalo je da stoji: 20 jula! Gde je deseti, gde dvadeseti! Ustvari, prvi plan bio je da se završi tek u avgustu, ali ova najveća radna akcija otkad je Varošica zakopana postala je i najmilija akcija svih građana, pa su prethodni radovi obavljani u kraćem roku. Uzimajući u obzir oduševljenje stanovnika Varošice i njihovu posvedočenu spremnost da se do kraja založe, rok za završetak svih poslova oko elektrifikacije skraćen je bio, po opštem mnjenju, do najveće moguće mere. Da bi do dvadesetog jula zasjala elektrika — san stanovnika — bilo je predviđeno da se ozbiljno povuče i potegne. I šta sad da se radi s tim desetim julom?

Bočko, kao krivac, ma da mu se čini baš sasvim sigurno da je on napisao dvadeset, a ne deset, i da su oni tamo u redakciji stvar izokrenuli, polako se izvučuče iz odborske kancelarije. Uzgred mu pala spasonosna ideja da spreči prodaju novina sa tom vrazjom greškom. Ali prodavac je bio već na trgu, opkoljen nekolicinom ljudi. Razmahnuo „Dnevnikom“ više glave, pa viče iz sveg grla:

— Ima članak o našoj elektrici.

I ljudi kupuju novine. Kako ne bi kad ima to o elektrici? Bočko uhvati trenutak kad prodavac ostade sam. Zapita ga strogo:

— Koliko si prodao? Ko ti je odobrio da to prodaješ?

U kolporterskom kartonu bilo je još samo nekoliko primjeraka. Prodavac začuđeno sleže ramenima. Nikad on nije tražio nikakvo odobrenje. Šta sad znači jedno takvo pitanje?

Sav slomljen, šepulja Bočko natrag u odbor. Zaneo se u misli, umalo se ne splete na „Banov“ politirani štap. Taj „Ban“, to je upravo stari načelnik banovine, rodnom odatle, koji je u vreme svog banovanja, to jest načelnikovanja, sagradio veliku vilu u Varošici. Sad deleći vilu sa kovačem Brankom, jer ovim tvrdoglavim ljudima u Varošici nikako nije uspeo da dokaže svoje neosporno pravo da sam sa ženom živi u ogromnoj kući, krade bogu dane i uzgred gunda protiv socijalizma. Bočko našao baš taj spodobiti da se požali zbog greške. A „Ban“ gospodstveno

okreće lakovani, malčice izlušteni štap i, bajagi sažaljivo klima duguljastom glavom:

— Razumem, razumem. Tako je to... Odlučili ste za deseti, pa ne može, a?... Ne ide, majčini sinovi, pa sad greška, a? Puj-pikem, šta možete...

„Ban“ čini do krajnosti sažaljiv gest.

— Stvarno je greška, — dokazuje Bočko, gubeći odmah nerve.

— Ama, razume se, recite vi lepo da je greška, — pribrano, dostojanstveno, cereći se samo krajičkom usana, nastavlja „Ban“.

— Greška je, — besni Bočko, duboko svestan da tu nema baš nikakve podvale.

Ne gubeći dostojanstvo, ali ni pritajen šeretski osmeh, „Ban“ u znak dubokog poštovanja skida svoj požuteli žirad.

Veselo se kreće „Ban“ i šepuri po trgu, a kako koga sretne tužno se presamiti:

— nije mi ni do čega. Jedem se kao mesec zbog ove bruke sa elektrikom.

U odbor Bočko banu s gotovim predlogom:

— Može da se pošalje ispravka.

Kovač Branko se natušio, kradom pogleda u Janka. A Janko čuti, ne odvajajući oči od novina. Čita po ko zna koji put onu vest iz Varošice. Bočko je tu sve dobro, slikovito sročio. Prosto vidiš Varošicu čiji domovi, počadali od petroleja, najednom zablešte električnom svetlošću. Samo da nije ona greška! Kolicina je, a nekako otkočila, kao da je sama u novinama.

— Ispravka... jako odzvanja Bočkov glas u grobnoj tišini, iako on govori polako, skromno, stidljivo.

Dug tajac. Onda Janko naglo ustane i useta se po kancelariji, a kao da ima nekakav smešak zadovoljstva kraj usana. I Branko se podigne iza stola. Gleda s iščekivanjem.

Stao Janko tačno naspram Bočka, uneo mu se u lice:

— Što nam ovo napraviti?

Bočkove oči broje trunje po podu. — Njegove usne nešto mucaju.

— Fino si nam svima skuvao, — čuje još Bočko, ali mu sve to ne izgleda dovoljno prekorno.

A on je takav čovek, lakše bi mu bilo da ga sad grde.

— Sila si, bre, Bočko! — čuje Bočko sopstvenim ušima i naglo odvajajući oči od polja.

Janko se čak smeje i rešeno udara dlanom o dlan.

— Je li tako? pita Branka.

— Tako! — podigne glavu Branko. — Ja to uzimam na sebe.

Bočko s čuđenjem posmatra Brankove snažne, kovačke ručerde.

— Ali ja ću to... — veli Bočko.

— Šta?

— Ispravku.

— Obesi je mačku o rep, — pada Brankova ogromna ruka sa svih pet krupnih prstiju na maleno Bočkovo rame.

Vidi Bočko sasvim jasno da se Branko tresu od smeha, pa se i sam csmehnu.

— Jeste, ispravka, pa posle da kažu... — odzvanja zidovima

kancelarije nešto nedorečeno, ali ipak određeno, radosno.

Bočko prođe kroz glavu „Ban“ sa svojim politiranim štapom. Kao da tek tada potpuno shvati u čemu je stvar. Podižući se na prste, udari i on po ramenu prvo Branka pa Janka.

— Prosto rastem, — blista Bočko, ma da kraj Janka i Branka izgleda kao luk između izdikalih kukuruznih stabljika.

Te noći je u kancelariji Mesnog komiteta Partije dugo gorela petrolejka. Nalakćeni nad inženjerske nacрте, nad preglede obavljenih radova, nad razne obračune i evidencije materijala Branku i Janku bilo je sve više bora oko očiju. Jer sve to nije nimalo lako: prekovati stari plan o elektrifikaciji Varošice do dvadesetog jula na kraći rok koji je odredila — greška u novinama. Uzete su u obzir sve mogućnosti. Ponegde se izvesni hitni poslovi obavljaju i noću pod električnom svetlošću. To ovde, pojmljivo, nije moglo da se predvidi. Čineći oni to kod drugih poslova, posle elektrifikacije, a zasad su im stajali na raspoloženju samo dan i katkad, možda, mesečina.

Već je zora rudila kad su mesni partiski rukovodioci, brišući znojna čela, sve na osnovu brojeva, a malčice i brojevima uprkos, sagledali elektriku u Varošici ne za dvadeseti već za deseti jula.

Posle je bilo rada samo kako to kod nas ume da bude. Držano je i nekoliko konferencija, pa bogme i dva masovna zbora. Na prvom zboru su se malo zakačili gornjomalci i donjomalci oko toga ko je dao veći učinak na kopanju rupa za stubove, jer su im rezultati približni. Drugi zbor je prošao sasvim lepo, pošto su, i po priznanju gornjomalaca, po-

slednji rezultati jasno pokazali da je donja mala upadljivo jača. Čak su gornjomalci, kao što i jeste pravo, kraj drugih redova već postavljenih električnih stubova, muški pljeskali svojim sugrađanima iz donjeg kraja; a ovi su, da bi ispali skromniji, izražavali mišljenje kao da nisu sasvim sigurni da ih gornja mala nije čak i prestigla u pogledu kakvoće rada.

Devetog jula su se duž ulica — kojih nema mnogo: jedna glavna, dugačka, i tri poprečne, sasvim kratke — pružale i sve potrebne žice. Određena su sijalična mesta, postavljene sijal-

lice. U mnogim kućama bila je već gotova unutrašnja instalacija. Čekalo se još samo na neke završne radove kod reke, na maloj centrali, pa da zategnutim žicama u Varošicu dojruri elektrika.

Za deseti uveče zakazano je i narodno veselje nasred grada — pod električnim osvetljenjem.

Branko, koji se toga dana nije odvajao od turbine na reci, ubeđen najzad da nema više nikakvih smetnja i da će za koji čas sve biti gotovo, krupnim korakom pređe u Varošicu da obavesti Janka. Usput je sreo Bočka, koji ga, znajući otkud dolazi, pogleda sa zebnjom.

Branko samo reče:

— Ja mislim.

Bočko čuteći pođe s njim. Usput ljudi zapitkuju:

— E da li?

Branko uvereno klima glavom. Videći kako se Branko drži, Bočko potvrđuje još pouzdanije. Sretoše i „Bana“. Obukao crn kaput i štraftaste pantalone, samo mu štapa nema. U svakoj ruci drži po jednu veliku bocu. Pozdravlja naglašeno prijateljski.

— Malo gasa, — veli. Pet-šest litara. Za jedno dva meseca, dok dođe ta vaša elektrika. Hm, da, šta ćete, kad nešto ne ide...

„Ban“ je veoma sažaljiv. Nagnuo glavu prema Branku, samo što ga ne ogrebe žiradom:

— Pozajmiću ti, komšija. Znam šta je kuća s decom. Tvoja žena reče, kazao si da zanoči bez gasa.

— Kazao sam joj, — otseče Branko, pa okrete leđa od „Bana“, koji ostade s onim dvema bocama. Drhtave ruke ispružio napred, da ne bi isflekao odelo.

U partiskom komitetu u polutami, Branka dočeka Jankov lik pertvoren u pitanje.

— Biće, — tvrdo reče Branko. Sva trojica pođoše Brankovoj kući.

Nedaleko od kuće Branko naglo zastade. Osvetljeni prozori? Ali brzo proceni da to svetli kod „Bana“, koji je u svakoj sobi zapalio valjda po dve-tri ili ko zna koliko lampi.

U dvorištu pred kućom susretoše se ponovo s „Banom“. Ostavio boce. Vraća se u varoš, sada sa svojim lakovanim štapom.

— Tako je to, šta se može...

— Srećom kod mene ima gasa... A ja idem malo da vidim šta se po varoši radi. Čujem, iskupljaju se ljudi, nada se svet. Nije prijatno, razumem, razumem...

— obrati se Branku a, onako gospodstven, zavrte štapom ispred Bočkovog nosa.

Branko i Janko samo se namrštiše. Bočko se ujeđe za usnu, da ga ne bi izdali nervi. Od besa dohvati nekakvu batinu kojom su se valjda igrala Brankova deca, pa poče njom da se poštaplje oštro, udarajući vrhom po betonskoj stazi.

Iz tamne sobe, još sa vrata, dočekaše ih očajni dečji glasovi:

— Tata, nema elektrike.

— Znam, — smrsi Branko i uvede drugove, pažljivo ih prevodeći preko praga.

škljocnu prekičad.

— Tata, vidiš da nema, — javi se dečak.

Ali najednom trepnu nešto u Varošici. Branko pritrča prekičad, okrenu.

— Vidiš da ima, — reče.

Blještava električna svetlost okupa i Janka, i Branka, i Bočka, i mladu Brankovu ženu, i dva petogodišnja blizanca, i sedmogodišnju devojčicu. Deca ostade pogled na sijalici, na zabliztalim stvarima. Odrasli pohriše na vrata, na kojima ih pozdravi neuzdržani žagor palanke koja je, pod elektrikom, već započela veselje.

Dugim komadom dvorišta osvetljenim iz široko otvorene Brankove sobe Bočko zakorači napred, važno poštapljujući se onom batinom koja mu se tek tada lepo vide, bela, svakako tek toga dana istesana.

U taj čas, povlačeći se žurno iz ustalasane, razbrujane Varošice, pojavi se „Ban“. Natukao žirade na oči, pogrbio se na svoj dotle živahni štap.

Geguckajući ponosito, Bočko kad bi pokraj „Bana“, okrete dva-tri put onu belu batinu, „Banu“ kraj nosa, kao što ono malopre „Ban“ učinu njemu štapom.

Bočkove razdragane oči upraviše se Varošici. Električne svetiljke zaplivaše u ovim krupnim očima kao beli labudovi u jezerrima.

— Da nije bilo one greške... — uze učiteljev-dopisnik da traži svoju izuzetnu zaslugu za ovaj praznik.

— Ali drugi put nemoj da grešiš. Piši to i onim novinarima u Beograd. — veselo primeti Janko.

— Bogme, nemoj. I bogme, piši! — prihvati Branko.

Malo docnije Branko i Janko vodili su kolo na trgu. Iako šepav, Bočko je kraj njih sigurno cupkao, držeći korak i tempo.

D. Dragančić

KVAČILO

„Borba“ je oštro pisala protiv inženjera koji tri godine nisu donijeli odluku o pronalasku željezničkog kvačila radnika Sehića.

— Pazi, a mi smo mislili da ovo zakačnije samo vagone...

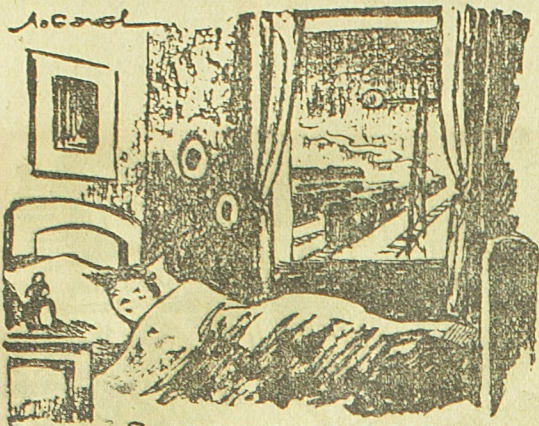
POVEZANO

Prodavnica „Granapa“ na uglu ulica Braničevske i Internacionalne brigade prodavala je sveža jaja pod uslovom da se kupe i mučkovi.

— Sa mučkovima spakujte mi, molim vas, i poslovođu!

VJEROVALI ILI NE

PUTNIČKI VOZ BR. 5811.
KOJI POLAZI IZ SENTE PREMA NOVOM SADU
U 2.05 ČASOVA OTIŠAO JE JEDNOG DANA
BEZ UJEDNE IZDATE PUTNIČKE KARTE,
ČER JE BLAGAONICA SPAVALA U SVOME STANU

**PEV ČLANOVA UPRAVNOG ODBORA
RIBARSKE ZADRUGE U KUPINOVI UHVATILI
SU IZMEĐU 16 I 22 JUNA KADA JE BIO ZABRA-
NJEN RIBOLOV, 4.000 KILOGRAMA SARANA PU-
NIH IKRE I ZNATNO DOPRINJELI ODRIBLA-
VANU NASH REKA**

**Zadruga
U ZAJEČARSKOM
KRAJU
UMJESTO DA
OTVARAJU
PRVENSTVENO
TRGOVAČKE
PRODAVNICE
OTVARAJU
BIFEI I KAFANE**

**UPRAVA
ZA OTKUP
MINISTARSTVA
TRGOVINE I
SNABUJEVANJA
NRS
ODREDILA JE
KOLIKO ORAHA
TREBA DA SE
OTKUPI
— U SREZU
S JENIČKOM
MA DA TAMO ORAHA UOPŠTE NEMA**

Meadi starci

NA POLJOPRIVREDNOM do-
bru „Zeleniš“ dobrovoljni
berači su predveče završili
na branjem povrća. Svježi plo-
dovi prosto su pucali od jedrine
i sočnosti. Kiflasti mjesec sa vi-
sine zaviruje u jednu korpu i kao
da mu od gurmanskog zadovolj-
stva voda curi na usta. Paperja-
sti oblak se prevukao preko nje-
ga i ubrisao ga mjesto salveta...
Povrće sada treba transportova-
ti na pijace.

Najprije su došla kolica. Skri-
pali su točkovi, truckale se pre-
pune korpe, povrće se dokotrija-
lo do skladišta poljoprivrednog
dobra.

Onda je presavijen tabak. Iz-
vještaj: „Gradskom nabavno-pro-
dajnom preduzeću „Krompir-
krstavac“... Obrano danas toli-
ko i toliko... na skladištu imamo
toliko i toliko... datum 12 o. m.“
Izvještaj putuje, dođe u poštu.
Poštar putuje, dođe u kancela-
riju „Krompir-krstavca“. Izvje-
štaj se uvodi, razvodi. Sprema se
odgovor. „Milo nam je da ste
obrali onoliko i onoliko... pošal-
jite ovoliko i ovoliko... Datum
15. o.m.“ Odgovor putuje, putu-
je. Najzad stigne do „Zeleniša“.

Onda dolazi kamion. Počinje
prijevoz do željezničke stanice.
Povrće se udobno vozi, rado-

znalo posmatra bujnu prirodu
pored drumca, sa uzbuđenjem o-
čekuje da vidi pijačne tezge i...
najzad ga istovare u stanični
magacin.

Onda dolazi vagon. Vozi se po-
vrće sve dalje i dalje, zuje šine,

prolijeću bandere, povrće se pre-
znojava, osjeća kako mu mla-
dost prolazi i već mu je malo
mnogo putovanja.

Najzad beogradska stanica. Is-
tovar. Magacin Gradskog nabav-
no-prodajnog preduzeća „Krom-
pir-krstavac“. Magacioner pre-

savija tabak. Izvještaj: „Direk-
ciji nabavno-prodajnog... stiglo
toliko i toliko...“

Ponovo dolaze kamioni. Vožnja.
Magacin — rejonske filijale
„Krompir-krstavca“.

Najzad kolica i... povrće je,
evo, u prodavnici.

Prodavnica lijepo uređena,
svježe obojena, čista.

— Dobar dan. Molim kilogram
krompira. Ih, ala je prljav, po-
miješan sa zemljom. Zašto to ne
perete?

— Molim, to je samo dokaz
da krompir raste u zemlji.

— Grašak vam se, izgleda, u-
buđao? Zašto niste poskidali
ljuske? U zrnu bi se duže odr-
žao.

— To je stari metod. Sem toga
niko od nas nije dekretom za-
dužen po sektoru skidanja lju-
ske. Propust od strane dierkcije.
Boranija vam se sparušila, u-
veñula. Zašto je niste malo os-
vježili, poprskali vodom?

— Pa, nije boranija djevojka-
usjedilica da krije godine. Neka
se pošteno vidi koliko je stara.

Mušterija prolazi pored pro-
davnice, baci pogled na tezge,
namršti se i odlazi da pronade
tezgu na kojoj roba stiže po kra-
ćem postupku. Dan se bliži kraju
i gomila povrća čija mladost ne-
povratno prolazi tužno očekuje
neizvjesnu sutrašnjicu u kojoj će
biti još starija. Pada večer, pro-
davnica se zatvara.

Na nebeskoj stražarskoj liniji
br. 1 pojavljuje se pun mjesec.
Slučajno primijeti na tezgama
poznanike iz svoje rane mlado-
sti, ali kad ih sagleda u kakvom
su sparušenom i oronulom stan-
nju, zastidje se. Taman htjedne
da šmugne za prvi oblatak, kad
srećom vide i druge tezge gdje
su mu stari znanci još jedri i
svjež i samo radi njih odlučio da
se ne skriva.

V. K.

JEZEVA POSTA

Vlastimiru Mitriću, kafedžiji, Li-
polist. — Od preduzeća »Stig« do-
bili ste 40.000 dinara i 30 metara
kukuruz za tov svinja, ali ste
umjesto svinja ugojili samog sebe.
Zato je razumljivo što je narodna
vaga u Bogatiću morala tačno da
registruje ovo tovljenje, da ne bi-
ste prekardašili mjeru.

Mariji Smiljanić, domaćici, Kra-
ljevo. — Vi prodajete štof po
3.000 dinara metar, pa je potpuno
jasno zašto toliko hvalite svoga
rođaka iz Amerike od koga ovu
robu dobijate. Nadamo se da će-
te vi iz cijele ove rabote steći
dragocjeno iskustvo da ne živite u
Americi, već u zemlji s ove strane
okeana, gdje su drugi ljudi, a dru-
ge i čudi.

Mali Dokica piše „Ježu“

Sad ovako, sad onako

PRE je deda pričo kako će se samo stari partizani upisati u savez boraca jer niko neće smeti da se javno pokaže da je radio za ovo. a sad kaže ne mili mi se da prođem kroz varoš jer se svaki drugi zakitio s onu značku pa se žuti ko ivanjsko cveće a isto tako pre je deda govorio oće ovi d upropaste poljoprivredu pa će seljaci da se zaduže ko grčka a posle je govorio kako trgovce ne brenuju već ulažu pare u poljoprivredu a sad kaže pomoriše seljaka s porezi i prirezi a on to misli na domaćinske seljake preko tries ek-tara a isto tako pre je deda govorio bre ima d upropaste industriju pa nigde motor nećeš da čuješ a sad kaže sve živo dadoše na industriju pa ti zuji di god se okreneš i zato se deda i ne okreće oko sebe kad izlazi u varoš i teši se da mu zuji u ušima.

A ja im vodim evidenciju šta su govorili pre dve godine a šta lane a šta ove godine a kad bi vodio mesečnu i dnevnu evidenciju propo bi od posla a nije ni potrebno jer oni za-
borave šta su juče rekli pa govore kako zapadni vetar duva.

Čiča đura iz palilule buni se što grade novi beograd pa neće da mu dolazi svežina s onu stranu save a i šta ima da se troši materijal u ova mutna vremena a ujka jova mu kaže e čiča đuro sigurno je i vaš deda kuko pre sto osamnes godina što se zida stari beograd jer kažu još smo turske kirajdzije i ko zna šta nosi dan šta noć a čiča đura kaže pa moj deda je bio u pravu i kamo lepe sreće da za sto osamnes godina nije ništa sazidano, e ne znaš ti sinovče kaka su to bila srećna vremena kad smo lovili patke na slaviji a ja pridem ujka jovi pa mu šapnem na uvo pa i sad oni love patke u paliluli al preko radija.

Čiča boža javio da je čiča neša rokambolo ratnodobit-
nički advokat premešten u unutrašnjost a deda kaže zar taku lopužu da šalju međ narod a čiča boža kaže al on je dao ostavku jer ne mož da živi bez kupatilo s pločice i parket s kaljeve peći a čiča sima kaže vala ne bi ni ja da sam na njegovo mesto pa makar gledo i parade a čiča boža kaže i onda se zaposlio u neko preduzeće ko činovnik a deda kaže ako došta je gulio nas sirote dobitnike, samo ga treba držati podalje od kasu a čiča boža kaže al je nešto zablrljo pa ga najurili a deda kaže ne trpe oni poštene ljude.

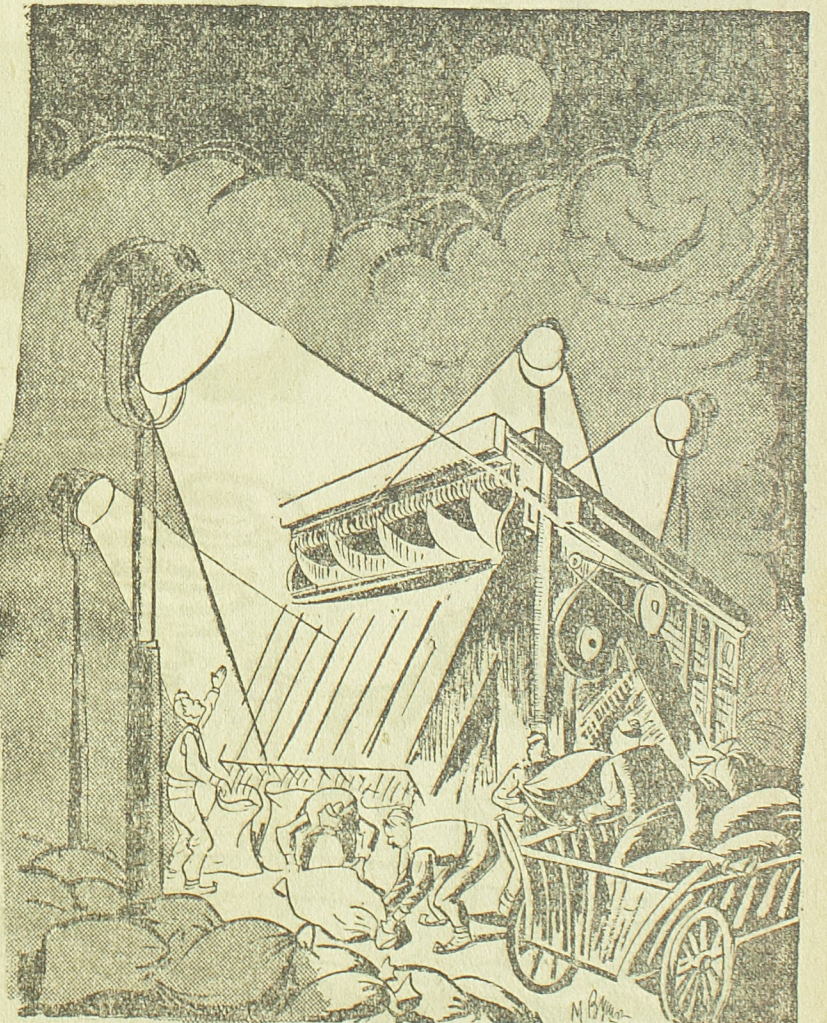
HAJD' POLAKO

Plašeci se da će čekanje „na red“ potpuno izići iz mode, upra-
va pijace u Opatiji preduzela je
energične mjere da gungule po
svaku cijenu ostanu i dalje na
reportoar. U prodavnici ribe
stavljeno je sedam vaga van u-

potrebe, pa se oko one preostale
građani presuju kao sardine. I
mlijeko se dijeli samo na jednom
mjestu, iako nije ptičije, već od
običnih krava. Nekome iz uprave
pijace to izgleda zabavno pošto
on možda ne čeka „na red“, ali
građani smatraju da bi je tre-
balo naučiti — redu.

KONKURENCIJA

Da bi se moglo raditi u dvije smjene, na
imanju „Kamendin“ vršidba se obavlja pod
reflektorima.

E, moj mjeseci, mršti se ti koliko hoćeš. Možemo, mi
bez tebe.

TRNOVA RUŽICA U BACKOM PETROVOM SELU

— Dobra stvar što ove fabri ke ne rađe. Inače, od lupe mašina
ne bi mogli da spavamo!

TURIZAM

Nekada su se ovi turisti interesovali prvo za banje i more, a sad odmah prelaze na stvar...

U Jugoslaviji je obezbijeđen smještaj i neželjenim turistima.

— Da bismo se kockali sudbinom naroda nije potrebno da dolazimo čak ovamo.

Američki Jahting klub učinio je turističke posjete nekim zemljama u Sredozemlju.

